

KOMERCIJALNO-INVESTICIONA BANKA D.D. VELIKA KLADUŠA
Tone Hrovata bb. Velika Kladuša, Bosna i Hercegovina

IZVJEŠTAJ O OBJAVLJIVANJU PODATAKA I INFORMACIJA BANKE ZA 2019.
GODINU

Velika Kladuša, juni 2020. godine

Sadržaj

1.	Uvod.....	3
2.	Poslovno ime i sjedište Banke.....	3
3.	Vlasnička struktura i organi Banke.....	3
4.	Strategija i politika upravljanja rizicima Banke.....	5
5.	Kapital i adekvatnost regulatornog kapitala.....	10
6.	Likvidnosni zahtjevi.....	18
7.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja Banke.....	19
8.	Kamatni rizik u bankarskoj knjizi.....	20
9.	Interni proces procjene adekvatnosti kapitala i interni proces procjene adekvatnosti likvidnosti.....	21
10.	Politika naknada.....	23
11.	Bankarsku grupa i odnos između matičnog društva i podređenih društava.....	23
	Prilog 1 - Obrazac glavnih karakteristika instrumenata kapitala.....	24

1. Uvod

Komercijalno-investiciona banka d.d. Velika Kladuša, u skladu s Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke (Sl. novine FBiH br. 81/2017), objavljuje sljedeće podatke i informacije sa stanjem na dan 31.12.2018. godine:

- a) poslovno ime i sjedište Banke,
- b) vlasničku strukturu i organe Banke,
- c) strategiju i politiku upravljanja rizicima Banke,
- d) kapital i adekvatnost regulatornog kapitala,
- e) likvidnosne zahtjeve,
- f) izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja Banke,
- g) kamatni rizik u bankarskoj knjizi,
- h) interni proces procjene adekvatnosti kapitala i int. proces procjene adekvatnosti likvidnosti,
- i) politiku naknada,
- j) bankarsku grupu i odnos između matičnog društva i podređenih društava,
- g) obrazac glavnih karakteristika instrumenata kapitala.

2. Poslovno ime i sjedište Banke

Banka je osnovana 1998. godine rješenjem broj: U/I -754/98 i upisana u sudski registar kod Kantonalnog suda u Bihaću dana 25.08.1998. godine pod registarskim brojem 1-3823-00. Poslovno ime Banke je: KOMERCIJALNO-INVESTICIONA BANKA D.D. VELIKA KLADUŠA, odnosno skraćena oznaka: KIB banka d.d. Velika Kladuša.

Organizacioni dijelovi	Adresa
Sjedište Banke	Tone Hrovata bb, Velika Kladuša
Podružnica Cazin	Irfana Ljubijankića 1, Cazin
Podružnica Bužim	Generala Izeta Nanića 11, Bužim
Podružnica Bosanska Krupa	511 Slavne brigade bb, Bosanska Krupa
Podružnica Bihać	Gazihusrefbegova 18, Bihać
Izdvojeni šalter Velika Kladuša	Ibrahima Mržljaka 3, Velika Kladuša
Mjenjačnica Velika Kladuša	Ibrahima Mržljaka 2, Velika Kladuša
Mjenjačnica Cazin	Trg Zlatnih ljiljana bb, Cazin
Mjenjačnica Cazin (Čuprija)	Čuprija bb, Cazin
Mjenjačnica Sanski Most	Prijedorska bb, Sanski Most
Mjenjačnica Bosanska Otoka	Čaršija bb, Bosanska Otoka

3. Organi Banke i vlasnička struktura

a) Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke

Nadzorni odbor	Opis
Eveldin Hadžalić	Predsjednik Nadzornog odbora
Šaban Zulić	Član
Besima Jušić	Član
Elvedin Miljković	Član
Haris Dizdarević	Član

Uprava	Opis
Hasan Porčić	Predsjednik Uprave
Almir Hodalović	Član Uprave
Mersima Murgić	Član Uprave

b) Dioničari koji imaju 5% ili više dionica sa glasačkim pravima

Naziv/ime dioničara	Broj dionica	Iznos u 000 KM	%
Esmerović (M) Hasan	322	1.610	10,70
Esmerović Hatija	300	1.500	9,97
Pajzetović Baisa	300	1.500	9,97
Jašarević Hasfeta	300	1.500	9,97
Seweryn Zofia Waleria	300	1.500	9,97
Bekanović Semka	300	1.500	9,97
Bekanović Ibrahim	300	1.500	9,97
Bekanović Hatija	300	1.500	9,97
Hadžić Mirzeta	300	1.500	9,97
Esmerović (H) Hasan	151	755	5,02
Ostali (8 dioničara)	135	675	4,52
Ukupno	3.008	15.040	100,00

c) Politike za izbor i procjenu članova Nadzornog odbora i Uprave Banke

Izbor i procjena članova Nadzornog odbora i Uprave Banke definisana je sljedećim internim aktima:

- Politika za izbor i procjenu ispunjavanja uslova za članove Nadzornog odbora i samoprocjenu Nadzornog odbora Banke i
- Politika i procedure za izbor i procjenu ispunjavanja uslova za članove Uprave Banke.

Procjenu ispunjavanja uslova za članove Nadzornog odbora i samoprocjenu rada Nadzornog odbora obavlja Nadzorni odbor. Procjena je zasnovana na ocjeni ugleda, kvalifikacija/iskustva i drugih bitnih kriterija procjene, a obavlja se prije imenovanja novih članova nadzornog odbora, u toku obavljanja funkcije (najmanje jednom godišnje) i u drugim slučajevima ako postoji potreba za provođenje procjene.

Procjenu članova Uprave Banke obavlja Nadzorni odbor. Procjena je zasnovana na ocjeni ugleda, kvalifikacija/iskustva i drugih bitnih kriterija procjene, a obavlja se prije imenovanja novih članova uprave, u toku obavljanja funkcije (najmanje jednom godišnje) i u drugim slučajevima ako postoji potreba za provođenje procjene.

d) Članovi odbora za reviziju

Odbor za reviziju	Opis
Stipe Čelan	Predsjednik Odbora za reviziju
Aldin Bajrić	Član
Fadila Kurtić - Bašić	Član

e) Odbori Nadzornog odbora

Banka nije značajna s obzirom na veličinu, internu organizaciju, vrstu, obim i složenost poslova tako da zadatke odbora izvršava Nadzorni odbor.

f) Funkcija interne revizije

S obzirom na veličinu, internu organizaciju, vrstu, obim i složenost poslova interna revizija je organizovana na nivou jednog uposlenika koji ima zvanje i certifikat ovlaštenog internog revizora.

Interni revizor: Jasmin Dizdarević

e) Eksterna revizija

Eksterni revizor: Baker Tilly Re Opinion d.o.o. Sarajevo

4. Strategija i politike za upravljanje rizicima

Nadzorni odbor i Uprava Banke usvojili su dokumentaciju odnosno interna akta kojima se obezbjeđuje kontrola i dosljednja primjena svih internih procedura u vezi sa upravljanjem rizicima i izvještavanjem o rizicima.

Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima definiraju se:

- ciljevi i osnovni principi preuzimanja i upravljanja rizicima Banke,
- sklonost ka preuzimanju rizika i tolerancija Banke prema riziku,
- pregled svih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u poslovanju i proces upravljanja rizicima,
- osnovni principi ICAAP-a i ILAAP-a Banke.

Banka obavlja svoje poslovne aktivnosti i preuzima rizike poslovanja na način da uvijek bude ocijenjena i prepoznata kao Banka koja je dobro kapitalizirana, dovoljno likvidna i koja osigurava održivu stopu povrata vrijednosti na uloženi kapital, a što se ostvaruje oblikovanjem niskog do umjernog rizičnog profila.

Strategijom kapitala definiraju se osnovne karakteristike kapitala i strateške smjernice koje je neophodno slijediti u planiranju kapitala kako bi se u svakom trenutku osigurao iznos kapitala adekvatan vrstama, obimu i složenosti poslova koje Banka obavlja i rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Banka pristupa strukturiranju adekvatnog kapitala usmjeravanjem na održavanje jednostavne strukture regulatornog kapitala, odnosno u najvećoj mjeri oslanja se na redovni osnovni kapital.

Strategijom informacionog sistema se definiraju kratkoročne i dugoročne inicijative vezano za informacioni sistem te povezanost i usklađenost ciljeva informacionog sistema sa poslovnim ciljevima Banke. U prilogu strategije su definirane aktivnosti razvoja za trogodišnji period sa opisom aktivnosti/projekta, ljudskim resursima, vremenskim rokovima, budžetom i odgovornim osobama. Kroz godišnje operativne planove detaljnije se razrađuju svi ciljevi razvoja informacionog sistema. Operativne planove rada donosi i usvaja Uprava Banke, uz uvažavanje promjena koje se u međuvremenu mogu dogoditi (poslovne, organizacijske, kadrovske i zakonske). Metodologijom procjene i upravljanja rizicima informacionog sistema Banke se uspostavlja proces procjene i upravljanja rizicima informacionog sistema. Obzirom da upravljanje rizicima informacionih sistema podrazumijeva kontinuirani proces identifikacije, analize, i procjene rizika (intrinzičnih), poduzimanje radnji za smanjenje

preostalog (rezidualnog) rizika na prihvatljiv nivo i održavanje prihvatljivog nivoa rizika - procjena rizika informacionog sistema vrši se najmanje na godišnjem nivou, te u slučajevima potrebe za vanrednu procjenu cjelokupnog sistema ili određene komponente sistema (npr. uslijed značajnih događaja operativnog rizika vezanog za određenu komponentu sistema).

Program za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive sa politikama i procedurama definira minimalne standarde za identifikaciju, mjerenje, praćenje i kontrolisanje kreditnog rizika. Proces odobravanja kredita započinje podnošenjem kreditnog zahtjeva od strane fizičkog ili pravnog lica uz dostavu definisane dokumentacije nakon čega se vrši analiza, razmatranje kreditnog zahtjeva i procjena kreditnog rizika. Stručna ocjena kreditnog zahtjeva osim podataka o primanjima/finansijskim pokazateljima sadrži i podatke o zaduženosti potencijalnog klijenta, prihvatljivosti i adekvatnosti kolaterala, podatke o međusobno povezanim licima i povezanost tražioca kredita sa Bankom te izloženost povezanih lica u odnosu na priznati kapital Banke, pokrivenost kvalitetnim kolateralom u odnosu na zakonsko ograničenje priznatog kapitala Banke, zaključak i procjenu kreditnog rizika, prijedlog kreditnog službenika i mišljenje službenika za procjenu rizika. Ukoliko klijent i ostali učesnici ispunjavaju sve uslove kreditiranja propisane aktima Banke, donosi se Odluka o odobravanju kredita, uz suglasnost ovlaštenog lica za procjenu rizika i zaključuje se Ugovor o kreditu.

Procjena prihvatljivosti ponuđenog kolaterala u smislu obezbjeđenja naplativosti kreditnih potraživanja se provodi prije odobravanja kredita, te se prvo identificira prihvatljivi i neprihvatljivi kolateral za Banku.

Kreditni službenici svakodnevno prate tok naplate kredita, samostalno poduzimaju određene radnje u cilju naplate i izvještavaju više rukovodstvo Banke o stanju kreditnog portfolija i o problematičnim kreditima. Internim aktima kreditnog poslovanja Banke definirano je da ako se potraživanja ne izmire u roku od 90 dana od inicijalno ugovorenog roka, takav kredit se smatra problematičnim i razmatra se na sjednici Kreditnog odbora Banke. Na svakoj sjednici Kreditnog odbora Banke predlažu se mjere za njihovu naplatu, a tužba slijedi tek nakon što se iscrpe sva raspoloživa sredstva. Korisnicima koji imaju kraća kašnjenja u plaćanju obaveza upućuju se usmene opomene, obavljaju se telefonski pozivi. Nakon svih poduzetih radnji naplate kredita redovnim putem, ako se isti ne uspiju naplatiti, podnosi se tužba i kompletan kreditni dosje se ustupa pravniku Banke. Kreditni odbor Banke jednom mjesečno sa stanjem na zadnji dan u mjesecu analizira i razmatra problematične kredite.

Klasifikacija kreditnog portfolija obavlja se uzimajući u obzir objektivne kriterije (urednost/kašnjenje u izmirivanju već dospjelih obaveza dužnika) i subjektivne kriterije (ocjena dužnikove kreditne sposobnosti) te kvalitetu instrumenata osiguranja kredita. Istovremeno se provodi obračun ispravaka vrijednosti za stavke finansijske imovine u skladu sa metodološkim okvirom za obračun ispravke vrijednosti prema MSFI 9-Financijski instrumenti. Izračun ispravaka vrijednosti / očekivanih gubitaka se obavlja na pojedinačnoj i grupnoj osnovi utvrđivanjem općih rezervisanja / ispravaka vrijednosti za očekivane gubitke u fazi 1 (12EL), fazi 2 (LEL) i specifičnih ispravaka/rezervacija za očekivane gubitke na grupnoj i pojedinačnoj osnovi (LEL).

Za interne potrebe organa Banke i eksterne nadležne korisnike redovno se sastavljaju izvještaji o stanju kredita i ostalim relevantnim informacijama ovisno o strukturi i namjeni izvještaja. Uprava Banke izvještava Nadzorni odbor Banke o iznosu izloženosti ponderisanom rizikom za kreditni rizik, klasifikaciji aktive, nekvalitetnim kreditima, velikim izloženostima i koncentraciji kreditnog rizika.

Strategijom upravljanja rizikom likvidnosti se definiraju osnovni ciljevi i načela na kojima se zasniva sistem za upravljanje rizikom likvidnosti, kao i nadležnosti organa Banke u smislu uspostave i održavanja odgovarajućeg procesa upravljanja likvidnosti. Sistem za upravljanje rizikom likvidnosti Banke počiva na propisanim minimalnim kvalitativnim i kvantitativnim zahtjevima te interno definiranim mehanizmima za praćenje i procjenu likvidnosti. Testiranja otpornosti na stres utvrđuje se kao sastavni dio sistema, a posebno se opisuju i zaštitne mjere, kontrola i ocjena likvidnosti. Politikama i procedurama Banke za upravljanje rizikom likvidnosti detaljnije se obrađuju postupci odgovornih lica banke u identifikaciji, praćenju, procjeni i izvještavanju o riziku likvidnosti.

Upravljanje rizikom likvidnosti zasnovano je na praćenju i analizi pozicija aktive i pasive, praćenju i analizi priliva i odliva novčanih sredstava, praćenju usklađenosti (ročne i devizne) finansijske aktive i pasive, kontinuiranom održavanju LCR na visokom nivou i ispunjavanju svih regulatornih ograničenja. Osim toga prate se interna ograničenja i izvještava o prekoračenju internih ograničenja koja su u većini slučajeva strožija od regulatornih ograničenja. Referent za praćenje i procjenu rizika prati i analizira trend kretanja pojedinačnih pokazatelja likvidnosti, te svakodnevno prati i evidentira elemente likvidnosne pozicije na propisanim internim obrascima kao dio redovnog monitoringa tekuće likvidnosti.

Projekcije budućih novčanih priliva i odliva sačinjavaju se za period od 12 mjeseci dok se za tekući mjesec novčani tok procjenjuje po dekadi (3 dekade), odvojeno po glavnim stavkama - aktivnostima Banke: novčani tok iz poslovnih aktivnosti, novčani tok iz ulagačkih aktivnosti i novčani tok iz finansijskih aktivnosti. Neto efekti daju informaciju o održavanju potrebnih novčanih sredstava za podmirenje obaveza te se na osnovu njih poduzimanju odgovarajuće preventivne mjere.

Stres testiranje likvidnosti provodi se kvartalno i obuhvata osnovni i ekstremni scenarij. Rezultati testiranja prikazani su u kvartalnom Izvještaju o poziciji likvidnosti Banke, te se analiziraju i predlažu odgovarajuće mjere za svaki pojedinačni scenarij.

Referent za praćenje i procjenu rizika redovito na mjesečnoj i kvartalnoj osnovi Upravi Banke dostavlja Izvještaj o poziciji likvidnosti. Nadzornom odboru Uprava Banke dostavlja: kvartalne izvještaje, izvještaj o poslovanju Banke (kvartalno), izvještaj o poziciji likvidnosti Banke (polugodišnje).

Politike i procedure za upravljanje kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi definiraju minimalne standarde za uspostavu sistema upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi, postupci i načela upravljanja, izvori kamatnog rizika, način izračuna promjene ekonomske vrijednosti koja proizlazi iz pozicija bankarske knjige korištenjem jednostavnog izračuna, tretman finansijskih derivata i izvještavanje. Banka svoje poslovanje bazira u najvećoj mjeri na fiksnim kamatnim stopama. Izloženost riziku osnovice je neznatna iz razloga što u portfelju kredita i depozita Banka rijetko ima partije koje su ugovorene uz referentne kamatne stope.

Banka mjeri i ocjenjuje utjecaj kamatnog rizika na ekonomsku vrijednost bankarske knjige korištenjem pojednostavljenog obračuna, odnosno pristupa standardnog kamatnog šoka po svim važnijim valutama i za ostale valute ukupno. Izvještaji se izrađuju na mjesečnoj osnovi. Praćenje i izvještavanje o kamatnom riziku obavlja referent za praćenje i procjenu rizika.

Program i politike za obavljanje deviznih aktivnosti i upravljanje deviznim rizikom definiraju minimalne standarde za preuzimanje, praćenje, kontrolu i upravljanje deviznim rizikom. S

obzirom da je stepen izloženosti deviznom riziku povezan sa veličinom finansijske institucije i složenosti poslovanja, Banka je najviše izložena deviznom riziku kroz sljedeće poslove: trgovanje stranom valutom, obavljanje platnog prometa sa inostranstvom, uzimanje depozita u stranoj valuti i plasman kredita sa valutnom klauzulom. U svakodnevnom poslovanju Banka se u najvećoj mjeri za upravljanje deviznim rizikom oslanja na FX spot transakcije na deviznom tržištu. Ostale transakcije kao što su FX forward, FX swap i sl. koriste se rijede i ukoliko se za to ukaže potreba. Uprava Banke i lica imenovana Odlukom o imenovanju osoba sa posebnim ovlaštenjima donose odluke vezane za FX aktivnosti. U okviru poslovnih aktivnosti upravljanja sredstvima i platnog prometa realiziraju se poslovi vezani za FX aktivnosti.

Izveštaj o deviznoj poziciji koristi se kao osnovni metod za praćenje i informisanje o izloženosti Banke deviznom riziku. U zavisnosti od stanja individualnih i ukupne devizne pozicije donose se odgovarajuće odluke u cilju usklađivanja deviznih pozicija u skladu sa internim i propisanim ograničenjima (npr. kupoprodaja deviza, promjena politike odobravanja plasmana sa valutnom klauzulom i sl.).

Program za upravljanje operativnim rizikom određuje minimum standarda i kriterija za identifikaciju (postojećih potencijalnih izvora OR i izvora), mjerenje (tačna i pravovremena procjena rizika), kontinuiranu kontrolu, praćenje i formiranje adekvatnog kapitala za ovu vrstu rizika. U Banci se kontinuirano vrši identifikacija potencijalnih izvora operativnog rizika, odnosno utvrđuju se događaji/greške nastale u procesima, sistemima, uslijed vanjskih faktora ili internih aktivnosti zaposlenika Banke te se isti klasifikuju korištenjem aplikacije za prijavu događaja/grešaka u radu. Uposlenici Banke su dužni evidentirati svaki događaj koji dovodi do operativnog rizika, bez obzira na to da li je izazvao stvarni ili potencijalni gubitak te da li je isti izbjegnut. Stvarno nastali gubici po osnovu operativnog rizika se vrednuju ostvarenim iznosima u konvertibilnim markama.

Referent za praćenje i procjenu operativnog rizika po pregledu prijavljenih događaja vrši njihovu kategorizaciju ali samo onih koji imaju status - završen, provjerava ispravnost odabranog segmenta poslovanja od strane radnika, dodjeljuje tip gubitka, provjerava i po potrebi mijenja iznos i vrstu gubitka, utvrđuje iznos naplaćenog stvarnog gubitka, vrstu događaja sukladno klasifikaciji događaja koji mogu prouzrokovati operativne rizike i gubitke i uzrok događaja/greške prema događajima koji su uzrok operativnog rizika po vrsti uzroka. Nakon toga, provodi ažuriranje kategorizacije prijavljenih događaja/grešaka, a do 10-og u tekućem mjesecu za prethodni mjesec formira se Baza podataka o prijavljenim događajima/greškama koji su prethodno klasifikovani i sa odgovarajućim statusom.

Baza podataka predstavlja sistem praćenja operativnog rizika kroz internu evidenciju događaja u radu uposlenika Banke i služi kao dokumentovana osnova u upravljanju operativnim rizikom u Banci. Kvartalno se sačinjava izvještaji o koncentraciji operativnog rizika i dostavlja Upravi i Nadzornom odboru Banke.

Testiranjem otpornosti na stres procjenjuju se potencijalni efekti specifičnih događaja i/ili promjene više faktora rizika na finansijsko stanje Banke. Testiranje otpornosti na stres utemeljeno je na veličini i složenosti poslovanja Banke, odnosno uključivanjem svih značajnih faktora rizika specifičnih za poslovno okruženje Banke, uključujući i faktore iz makroekonomskog okruženja. Postupak testiranja otpornosti na stres provodi se analizom scenarija i/ili analizom osjetljivosti, najmanje jednom godišnje. Rezultati provedenih testiranja otpornosti na stres koriste se kao osnova za donošenje odluka i poduzimanje mjera na odgovarajućim organizacionom nivoima, uključujući i strateške poslovne odluke u vezi sa

planiranjem kapitala i likvidnosti (tehnike umanjenja rizika, planovi za nepredviđene okolnosti, planovi kapitala i sl.). Na osnovu rezultata testiranja otpornosti na stres, Banka vrednuje pouzdanost i održivost plana kapitala.

Vrste i osnovne karakteristike instrumenata osiguranja koje Banka najčešće prihvaća za osiguranje svojih potraživanja, kao i osnovni kriteriji za njihovo prihvaćanje s kolateralnom vrijednošću definirani su Politikama i procedurama o definisanju, procjeni i tretmanu kolaterala. Definisanje, procjena i tretman kolaterala podrazumijeva:

- identifikaciju za Banku prihvatljivih i neprihvatljivih vrsta kolaterala,
- definisanje lica koja mogu obavljati procjenu za račun Banke, a zavisno od vrste, relativne važnosti i složenosti kolaterala,
- za Banku prihvatljivu, odnosno validnu proceduru i metodologiju procjene,
- uslove za pribavljanje, odnosno osiguranje ponovne procjene kolaterala, kada je to potrebno,
- definisanje razumnih, odnosno prihvatljivih kriterija za usklađivanje i tretman različitih oblika vrijednosti, npr. knjigovodstvene, tržišne itd.,
- definisanje opreznih ograničenja za procjenu realne, odnosno tržišne vrijednosti kolaterala, tako da se obezbjedi maksimalno-realna procjena za Banku ostvarljive vrijednosti, u datom trenutku i u datoj situaciji.

S ciljem smanjenja rizika naplate potraživanja, Banka utvrđuje osnovna pravila postupanja kod pribavljanja kolaterala:

- plasmani/potencijalne obaveze osiguravaju se jednim ili kombinacijom više instrumenata osiguranja, a što ovisi o kreditnoj sposobnosti klijenta, visini i vrsti plasmana,
- instrumenti osiguranja su dovoljni da zaštite Banku od mogućih gubitaka,
- kolateral se u pravilu ugovara za svaki pojedinačni plasman/potencijalnu obavezu,
- ugovoreni instrumenti obezbjeđenja naplate stižu se u pravilu prije stavljanja plasmana na raspolaganje klijentu, osim ako kreditni odbor/ovlašteni organ ne donese drugačiju odluku,
- instrument osiguranja je stečen kada je udovoljeno svim formalno pravnim i zakonskim uslovima određenim kod pojedinog instrumenta obezbjeđenja.

Banka, za osiguranje svojih potraživanja, najčešće ugovara slijedeće instrumente osiguranja: novčani depozit, nekretnine, sudužništvo, mjenica, suglasnost o zapljeni i prijenosu dijela primanja, cesija, preuzimanje duga i police osiguravajućih društava.

Sistem upravljanja rizicima određen je konzervativnim poslovnim modelom Banke koji se sastoji od tradicionalnih bankarskih proizvoda i usluga sa umjernom stopom godišnjeg rasta koje raspoloživi kapital lako podržava. Ovakv pristup određuje da Banka ima nizak do umjeren rizični profil, pri čemu se rizici poslovanja ne nastoje eliminisati nego se istima aktivno upravlja. Banka je osigurala razumljiv, transparentan i dokumentiran postupak donošenja odluka, a podjela odgovornosti i nadležnosti na svim razinama unutar Banke je jasna. U zavisnosti o kojoj se vrsti rizika radi imenuju se organizacioni dijelovi, odnosno uposlenici koji su odgovorni za praćenje i izvještavanje za pojedine vrste rizika. Također, imenovan je član Uprave koji je odgovoran za upravljanje rizicima u Banci. Primjenom načela razdvajanja dužnosti razdvajaju se nespojivi poslovi. Banka je upostavila kontrolne funkcije: funkciju upravljanja rizicima, funkciju praćenja usklađenosti i funkciju interne revizije. Promjena organizacije upravljanja rizicima u Banci uvjetovana je daljnim rastom poslovanja, preuzimanjem rizika i razvojem Banke.

Povezanost rizičnog profila i poslovne strategije određena je činjenicom da Banka već duži vremenski period ostvaruje umjerene stope rasta izlaganja rizicima i ne postoje namjere za promjenu dosadašnjeg poslovnog modela. Planske vrijednosti određenih pozicija uglavnom ne pokazuju značajna odstupanja od ostvarenih vrijednosti što omogućava održavanje umjerenog rizičnog profila, ostvarenje planskih ciljeva i održavanje adekvatne kapitaliziranosti uz mogućnost značajne apsorpcije neočekivanih gubitaka. Odnosno, preuzeti rizici su ispod definiranih iznosa rizika koje bi Banka željela preuzeti. U prilog navedenom ističu se sljedeće vrijednosti pokazatelja na dan 31.12.2019. godine: stopa regulatornog kapitala 45,34%, stopa finansijske poluge 26,28%, ROE (prije oporezivanja) 10,78%, udio nekvalitetnih kredita u ukupnim kreditima 5,67%, stopa rasta aktive u odnosu na prethodnu godinu 0%, LCR 1.368%, ukupna devizna pozicija 8,70% u odnosu na priznati kapital, a gubici po osnovu operativnog rizika iznosili su 4 hiljade KM.

Izveštavanje o rizicima odnosno izrada izvještaja, rokovi, frekventnost, korisnici/primaoci izvještaja definirani su internim aktima, u ovisnosti na koji segment poslovanja se odnose. U nekim slučajevima radi se o interno određenim rokovima, dok se u većini slučajeva rokovi izvještavanja podudaraju sa regulatornim odredbama. U izvještajima se upoređuju definirane vrijednosti sa ostvarenim vrijednostima gdje je to primjenjivo, a u slučaju odstupanja koja zahtijevaju povećanu pažnju odmah se informira Uprava Banke.

Izvještaji se razmatraju i usvajaju na sjednicama Uprave koje se održavaju najmanje jednom mjesečno, odnosno na sjednicama Nadzornog odbora koje se održavaju najmanje jednom u tri mjeseca.

5. Kapital i adekvatnost regulatornog kapitala

a) Regulatorni kapital na dan 31.12.2019. godine

R.br.	Opis	Iznos u 000 KM	Karakteristike instrumenta /komentar
1.	Osnovni kapital (1.1.+1.2.)	28.110	
1.1.	Redovni osnovni kapital	28.110	
1.1.1.	Plaćeni instrumenti kapitala	15.040	redovne (obične) dionice
1.1.2.	Ostale rezerve	13.266	rezerve formirane iz dobiti
1.1.3.	Regulatorno usklađenje	-196	nematerijalna imovina 85 hiljada KM i nedostajuće RKG 111 hiljada KM
1.2.	Dodatni osnovni kapital	0	
2.	Dopunski kapital	0	
2.1.	Opšte ispravke vrijednosti	604	1,25% od RWA(standardizirani pristup)
2.2.	Odbici od dopunskog kapitala	-604	nedostajuće RKG
3.	Regulatorni kapital (1+2)	28.110	

b) Kapitalni zahjivi na dan 31.12.2019. godine

Opis	Iznos izloženosti u 000 KM	Kapitalni zahtjev u 000 KM
Ukupan iznos izloženosti riziku	61.993	7.439
Iznosi izloženosti ponderisani rizikom za kreditni rizik, kreditni rizik izloženosti finansijskih derivata te slobodne isporuke	48.318	5.798
Standardizirani pristup	48.318	5.798
Kategorije izloženosti u skladu sa standardiziranim pristupom isključujući sekuritizacijske pozicije	48.318	5.798
Centralne vlade i centralne banke	0	0
Regionalne vlade i lokalne vlasti	5	1
Subjenti javnog sektora	0	0
Multilateralne razvojne banke	0	0
Međunarodne organizacije	0	0
Institucije	0	0
Privredna društva	1.519	182
Stanovništvo	3.600	432
Osigurane nekretninama	30.378	3.645
Izloženosti sa statusom neizmirenja obveza	7.188	863
Visokorizične stavke	128	15
Pokrivene obveznice	0	0
Potraživanja prema institucijama i društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0
Udjeli ili dionice u investicionim fondovima	0	0
Vlasnička ulaganja	4	0
Ostale izloženosti	5.496	660
Ukupan iznos izloženosti riziku za namirenja/slobodnu isporuku	0	0
Rizik namirenja/isporuke u bankarskoj knjizi	0	0
Rizik namirenja/isporuke u knjizi trgovanja	0	0
Ukupan iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	3.550	426
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik u skladu sa standardiziranim pristupima	3.550	426
Dužnički instrumenti kojima se trguje	0	0
Vlasnički instrument	0	0
Poseban pristup pozicijskom riziku za investicione fondove	0	0
Bilješke: Pozicije u investicionim fondovima isključivo uložnim u dužničke instrumente kojima se trguje	0	0
Pozicije u investicionim fondovima isključivo uložnim u vlasničke instrumente ili mješovite instrumente	0	0
Valuma pozicija	3.550	426
Pozicija u robi	0	0
Ukupan iznos izloženosti riziku za za operativni rizik	10.125	1.215
Jednostavni pristup operativnom riziku	10.125	1.215
Ukupan iznos izloženosti riziku povezan sa velikim izloženostima koje proizlaze iz stavki u knjizi trgovanja	0	0

c) Stope kapitala na dan 31.12.2019. godine

Stope kapitala	%
Stopa redovnog osnovnog kapitala	45,34%
Stopa osnovnog kapitala	45,34%
Stopa regulatornog kapitala	45,34%

5.1. Kreditni rizik

a) Definicije pojmova izloženosti u kašnjenju i izloženosti u statusu neizmirenja obaveza

Izloženosti u kašnjenju su potraživanja koja nisu naplaćena u roku dospijeca (po osnovu glavnog duga, kamata, naknada, plaćanja po garancijama i ostale dospelje obaveze).

Za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik smatra se da je status neizmirenja obaveza pojedinog dužnika nastao kada je ispunjen jedan od sljedećih uslova ili oba sljedeća uslova:

- a) banka smatra vjerovatnim da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obaveze prema banci, njenom matičnom društvu ili bilo kojem od njenih zavisnih društava pravnog lica ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala;
- b) dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obavezu u materijalno značajnom iznosu. Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza - su potraživanja po osnovu kojih dužnik kasni sa otplatom više od 90 dana u materijalno značajnom iznosu. Pod materijalno značajnim iznosom podrazumijevaju se potraživanja od:
 - 1) fizičkog lica u iznosu većem od 20 KM i 1% ukupne izloženosti dužnika, te
 - 2) pravnih lica u iznosu većem od 500 KM i 2,5% ukupne izloženosti dužnika.

b) Izračun ispravaka vrijednosti za kreditni rizik i rezervisanja za vanbilansne stavke

Banka tromjesečno izračunava ispravke vrijednosti/rezervisanja u skladu sa Internom metodologijom za izračun ispravaka vrijednosti i rezervisanja.

Neko finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je kreditno umanjena i gubici zbog umanjenja vrijednosti su nastali ako, i samo ako, postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva. U skladu sa MSFI 9, Banka prvo procjenjuje da li postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti individualno za finansijska sredstva koja su pojedinačno značajna (izloženosti veće od 25.000,00 KM), i individualno ili kolektivno za finansijska sredstva koja nisu pojedinačno značajna. Tokom pojedinačne procjene umanjenja vrijednosti svaki ugovor klasificiran kao pojedinačno značajan se analizira kako bi se odredilo postojanje objektivnog dokaza umanjenja vrijednosti. Obračun ispravke vrijednosti i rezervisanja za gubitke po individualnim materijalno značajnim izloženostima kod kojih je identifikovan objektivni događaj umanjenja vrijednosti vrši se kroz individualnu ispravku vrijednosti. Individualna ispravka vrijednosti izračunava se kao razlika između ukupne bilansne izloženosti klijenta po kreditu i ponderiranog zbira neto sadašnjih vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova (iz redovne otplate i iz aktiviranih instrumenata obezbjeđenja) tog kredita. Nakon izračuna neto sadašnje vrijednosti očekivanih novčanih tokova, umanjenje vrijednosti na individualno značajnim klijentima se računa sljedećom formulom:

$$IA (ECL) = EAD - RA$$

gdje je:

- IA (ECL) iznos umanjenja vrijednosti (engl. Impairment Amount),
EAD Izloženost u trenutku nastanka statusa neispunjenja obaveza (engl. Exposure at Default),
RA nadoknadivi iznos (engl. Recovery Amount), tj. sadašnja vrijednost novčanih tokova ili iznos pokriven kolateralom prema formuli iznad.

Umanjenje vrijednosti na kolektivnoj osnovi se primjenjuje na:

- 1) izloženosti koje ne zadovoljavaju status neispunjenja obaveza,
- 2) izloženosti koje zadovoljavaju status neispunjenja obaveza, ali nisu pojedinačno značajne.

Zahtjevi MSFI 9 regulative, te dobre tržišne prakse sugerišu slijedeći pristup kolektivnoj procjeni: segmentaciju portfelja u homogene skupine rizičnosti, procjenu parametara rizika za svaku od skupina rizičnosti i izračun rezervacija na kolektivnoj osnovi.

U svrhu kolektivne procjene umanjenja vrijednosti, Banka u skladu sa MSFI 9 primjenjuje koncept očekivanog gubitka (engl. Expected Loss - EL) na dvanaestomjesečnom (12m) i cjeloživotnom (lifetime) nivou.

Iznos umanjenja vrijednosti za posmatranu imovinu na dvanaestomjesečnom nivou se računa na sljedeći način:

Umanjenje vrijednosti (12EL) = EAD x PD x LGD x DF1

gdje je:

- EAD Izloženost u momentu izvještajnog datuma,
PD Vjerovatnoća ulaska u status neizvršenja obaveze,
LGD Gubitak u slučaju defaulta izračunat na bazi stope oporavka koja ukazuje na to koji je dio (postotak) ugovora koji su se nalazili u statusu neizvršenja obaveze izašao na prirodan način (uzimajući u obzir i vrijednost kolaterala za pojedinačne ugovore) tokom datog vremenskog perioda.
DF1 Diskontni faktor za godinu 1.

Izračun očekivanih gubitaka tj. umanjenje vrijednosti za izloženosti na cjeloživotnim nivou se vrši prema formuli ispod:

a) za nedefaultne izloženosti:

$$\text{Umanjenje vrijednosti (LEL)} = \sum_{t=1}^{\text{Ročnost}} \text{EAD}_s[t] \cdot \text{mPD}_s[t] \cdot \text{LGD}_s[t] \cdot \text{DF}_s[t]$$

- LEL Cjeloživotni očekivani kreditni gubitak
mPD_s[t] Vektor PD-a prilagođen za buduća očekivanja
LGD_s[t] Vektor LGD-a
EAD_s[t] Vektor izloženosti kreditnom riziku
DF_s[t] Diskontni faktor prema vremenu t

b) za izloženosti koje su u defaultu, vektor PD = 1 (100%):

$$\text{Umanjenje vrijednosti (LEL)} = \text{EAD} \times \text{LGD}$$

Za sve vanbilansne izloženosti koristi se isti pristup i primjenjuje faktor kreditne konverzije 1.

c) Izloženosti i prosječne izloženosti na dan 31.12.2019. godine

u 000 KM

Kategorije izloženosti	Neto vrijednost izloženosti	Prosječna neto vrijednost izloženosti
Centralne vlade i centralne banke	20.124	18.361
Regionalne vlade i lokalne vlasti	5	69
Subjekti javnog sektora	0	0
Multilateralne razvojne banke	0	0
Međunarodne organizacije	0	0
Institucije	7.597	8.886
Privredna društva	4.773	4.722
Stanovništvo	44.118	43.668
Osigurane nekretninama	9.900	9.291
Izloženosti sa statusom neizmirenja obveza	128	206
Visokorizične stavke	0	0
Pokrivene obveznice	0	0
Potraživanja prema institucijama i dr. s kratk. kreditnom procjenom	0	0
Udjeli ili dionice u investicionim fondovima	0	0
Vlasnička ulaganja	4	4
Ostale izloženosti	24.581	22.561

Neto vrijednost izloženosti stavke imovine/vanbilansa čini njena knjigovodstvena vrijednost preostala nakon umanjenja za rezerve za kreditne gubitke ili ispravke vrijednosti za kreditni rizik, u zavisnosti šta je veće po pojedinačnoj partiji.

d) Geografska podjela izloženosti na dan 31.12.2019. godine

u 000 KM

Kategorije izloženosti	Neto vrijednost izloženosti			
	Unsko-sanski kanton	Ostali dijelovi FBiH	EU	Ukupno
Centralne vlade i centralne banke	0	20.124	0	20.124
Regionalne vlade i lokalne vlasti	5	0	0	5
Subjekti javnog sektora	0	0	0	0
Multilateralne razvojne banke	0	0	0	0
Međunarodne organizacije	0	0	0	0
Institucije	0	1.964	5.633	7.597
Privredna društva	4.773	0	0	4.773
Stanovništvo	44.118	0	0	44.118
Osigurane nekretninama	9.900	0	0	9.900
Status neizmirenja obveza	128	0	0	128
Visokorizične stavke	0	0	0	0
Pokrivene obveznice	0	0	0	0
Potraživanja od inst. i dr s kr. kred. procjenom	0	0	0	0
Udjeli ili dionice u investicionim fondovima	0	0	0	0
Vlasnička ulaganja	0	4	0	4
Ostale izloženosti	24.581	0	0	24.581

e) Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti na dan 31.12.2019. godine

u 000 KM

Kategorije izloženosti	Neto vrijednost izloženosti													Ukupno	
	Finansijske djelatnosti	Gradevinarstvo	Hoteljerstvo i ugostiteljstvo	Industrija	Informacije i komunikacije	Javna uprava	Opskrba vodom	Poljoprivreda	Poslovanje nekretninama	Prijevoz i skladištenje	Trgovina	Usluge	Negranska izloženost		
Centralne vlade i centralne banke	20.124	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20.124
Regionalne vlade i lokalne vlasti	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Subjekti javnog sektora	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Multilateralne razvojne banke	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Međunarodne organizacije	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Institucije	7.597	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.597
Privredna društva	0	1.466	0	763	0	0	367	516	0	0	1.351	310	0	0	4.773
Stanovništvo	0	1.981	103	1.906	31	0	191	868	0	2.888	3.359	817	31.974	44.118	
Osigurane nekretninama	0	1.278	52	917	0	0	50	425	286	451	2.504	838	3.099	9.900	
Status neizmirenja obveza	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	125	128	
Visokorizične stavke	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pokrivene obveznice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Institucije i dr s kr. kred. procjenom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Udjeli u investicionim fondovima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vlasnička ulaganja	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4	
Ostale izloženosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24.581	24.581	

f) Podjela izloženosti prema preostalom roku dospijeća na dan 31.12.2019. godine

u 000 KM

Kategorije izloženosti	Neto vrijednost izloženosti				Ukupno
	<=1 godina	> 1 <=5 godina	> 5 godina	Nije navedeno dospijeće	
Centralne vlade i centralne banke	20.124	0	0	0	20.124
Regionalne vlade i lokalne vlasti	5	0	0	0	5
Subjekti javnog sektora	0	0	0	0	0
Multilateralne razvojne banke	0	0	0	0	0
Međunarodne organizacije	0	0	0	0	0
Institucije	7.597	0	0	0	7.597
Privredna društva	3.706	1.067	0	0	4.773
Stanovništvo	17.908	22.150	4.060	0	44.118
Osigurane nekretninama	3.843	4.861	1.196	0	9.900
Status neizmirenja obveza	67	55	6	0	128
Visokorizične stavke	0	0	0	0	0
Pokrivene obveznice	0	0	0	0	0
Institucije i dr s kr. kred. procjenom	0	0	0	0	0
Udjeli u investicionim fondovima	0	0	0	0	0
Vlasnička ulaganja	0	0	0	4	4
Ostale izloženosti	34	0	0	24.547	24.581

g) Izloženosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i ispravke vrijednosti po značajnoj privrednoj grani na dan 31.12.2019. godine

u 000 KM

Grana	Ukupna izloženost	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Isprava vrijednosti/rezerviranja u skladu sa MSFI/MRS
Finansijske djelatnosti	27.871	3	150
Građevinarstvo	5.107	348	382
Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	169	13	14
Industrija	4.359	727	773
Informacije i komunikacije	36	0	1
Javna uprava	5	0	0
Opskrba vodom	620	2	12
Poljoprivreda	1.933	90	121
Poslovanje nekretninama	292	0	6
Prijevoz i skladištenje	3.581	174	242
Trgovina	8.510	1.246	1.296
Usluge	2.065	363	98
Stanovništvo	36.921	680	1.725
Ukupno	91.469	3.646	4.820

h) Ispravke vrijednosti za kreditne rizike i rezervisanja za vanbilansne stavke za 2019. godinu

u 000 KM

Opis	Ispravke vrijednosti/rezervisanja za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti/rezervisanja za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
Početno stanje	3.338	833
Neto promjene isp.vrijednosti / rezervisanja	-48	192
Završno stanje	3.290	1.025

i) Specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik za 2019. godinu

u 000 KM

Opis	Specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik
Početno stanje	3.183
Promjene u toku 2019. godine	107
Završno stanje	3.290

j) Upotreba ECAI

Za sve kategorije izloženosti, gdje je primjenjivo, koriste se kreditne procjene od sljedećih ECAI: Standard & Poor's, Moody's i Fitch Ratings. Vrste izloženosti odnosno struktura klijenata Banke je takva da se upotreba kreditnih procjena može pojaviti samo kod izloženosti prema regionalnim valdama gdje je određen stepen kreditne kvalitete 5 prema rejtingu BiH i prema institucijama (banke). Za raspoređivanja kreditnih procjena ECAI, u odgovarajuće stepene kreditnog kvaliteta koriste se tabelarni pregledi objavljeni na stranici <http://data.europa.eu/>. Od instrumenata kreditne zaštite prema standardiziranom pristupu Banka ima samo novčane depozite u iznosu od 186 hiljada KM.

5.2. Protuciklični zaštitni sloj kapitala

Izračun protucikličnog zaštitnog sloja kapitala nije propisan.

5.3. Finansijska poluga na dan 31.12.2019.

u 000 KM

Izloženosti stope finansijske poluge	
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 10 %	0
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 20 %	898
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 50 %	1.281
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 100 %	0
Ostala imovina	104.977
(-) Iznos odbitnih stavki aktive - osnovni kapital	-196
Izloženost stope finansijske poluge	106.960
Osnovni kapital	28.110
Stopa finansijske poluge	26,28%

6. Likvidnosni zahtjevi

Banka je definirala i provela Strategiju preuzimanja i upravljanja rizicima koju odobrava Nadzorni odbor banke. Proces upravljanja rizikom likvidnosti banke decidnije je determiniran kroz interna akta koja Banka uspostavlja i provodi sukladno zakonskim odredbama:

- Strategija upravljanja rizikom likvidnosti,
- Politike i procedure za upravljanje rizikom likvidnosti,
- Plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve,
- Plan likvidnosti i plan izvora financiranja.

Pored aktivnosti usmjerenih na održavanje koeficijenta pokrića likvidnosti (LCR-a), teži se postizanju ročne usklađenosti te ostvarenju dovoljnih i kvalitetnih rezervi likvidnosti potrebnih za neometano poslovanje u okvirima definirane strategije upravljanja likvidnosnim i ostalim rizicima. LCR je kratkoročni likvidnosni pokazatelj, koji osigurava da Banka posjeduje adekvatnu zalihu visoko likvidne, lako utržive imovine, koja se u slučaju potrebe, može brzo i bez većih gubitaka konvertirati u gotovinu, te u periodu od narednih 30 dana financirati neplanirane novčane tokove u uvjetima stresa. LCR se računa prema sljedećoj formuli:

$$LCR = \frac{\text{Zaštitni sloj likvidnosti}}{\text{ukupno 30 – dnevni neto likvidnosni odlivi (narednih 30 kalendarskih dana)}} \geq 100\%$$

u 000 KM

Obrazac LCR na dan 31.12.2019. godine		
Broj	Stavka	Iznos
1.	Zaštitni sloj likvidnosti	32.194
2.	Neto likvidnosni odlivi	2.354
3.	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti	1.368%
Izračunavanje brojnika		
4.	Zaštitni sloj likvidnosti u obliku imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete, neprilagođen	32.194
5.	Odlivi na osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
6.	Prilivi po osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
7.	Osigurani odlivi novca	0
8.	Osigurani prilivi novca	0
9.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	32.194
10.	Vrijednost imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta u neprilagođena	0
11.	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
12.	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
13.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete "prije primjene gornje granice"	0
14.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete "nakon primjene gornje granice"	0
15.	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete	0
16.	Vrijednost imovine nivoa 2.a, neprilagođena	0

17.	Odlivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2.a koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
18.	Prilivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2.a koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
19.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2.a "prije primjene gornje granice"	0
20.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2.a "nakon primjene gornje granice"	0
21.	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2.a	0
22.	Vrijednost imovine nivoa 2.b, neprilagođena	0
23.	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2.b koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
24.	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2.b koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
25.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2.b "prije primjene gornje granice"	0
26.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2.b "nakon primjene gornje granice"	0
27.	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2.b	0
28.	Iznos viška likvidne imovine	0
29.	Zaštitni sloj likvidnosti	32.194
Izračun nazivnika		
30.	Ukupni odlivi	9.415
31.	U cijelosti izuzeti prilivi	0
32.	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 90 %	0
33.	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 75 %	7.214
34.	Smanjenje za u cijelosti izuzete prilive	0
35.	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 90 %	0
36.	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 75 %	7.062
37.	Neto likvidnosni odliv	2.354

Osim koeficijenta pokrića likvidnosti proces upravljanja rizikom likvidnosti Banke obuhvata:

- praćenje pozicije likvidnosti u izvještajnoj valuti, značajnim valutama i ostalim valutama zavisno od valutne strukture imovine i obaveza banke (dnevna likvidnost, ročna i valutna usklađenost finansijske imovine i obaveza, održavanje interno definiranih omjera bilansnih pozicija);
- praćenje stabilnosti i koncentracije izvora finansiranja,
- praćenje rezultata testiranja otpornosti na stres;
- mjerenje/procjena i praćenje neto novčanih tokova.

Uspostavljeni sistem izvještavanja o poziciji likvidnosti banke podrazumijeva redovna izvještavanja na dnevnoj, mjesečnoj i kvartalnoj osnovi (regulatora i internih organa banke).

7. Vlasnička ulaganja

Na dan 31.12.2019. godine Banka ima samo jednu izloženost u obliku vlasničkih ulaganja u iznosu od 4 hiljade KM koje nije pribavljeno s namjerom trgovanja u bliskoj budućnosti, a evidentirano je po nominalnoj vrijednosti. Vlasničkih ulaganja kojima se trguje na berzi nema. U 2019. godini Banka je ostvarila 4 hiljade KM prihoda po osnovu raspodjele dobiti za 2018. godinu pravnog lica u kojem ima vlasnički udio.

8. Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Izvori kamatnog rizika kojima Banka može biti izložena su:

- a) rizik ročne neusklađenosti ponovnog utvrđivanja kamatnih stopa,
- b) rizik krive prinosa,
- c) bazni rizik i
- d) rizik opcije.

Banka svoje poslovanje bazira u najvećoj mjeri na fiksnim kamatnim stopama. Izloženost riziku osnovice je neznatna iz razloga što u portfelju kredita i depozita Banka rijetko ima partije koje su ugovorene uz referentne kamatne stope.

Banka upravljanje rizikom promjene kamatne stope provodi upravljanjem bilansom u mjeri koliko to dozvoljava razvijenost finansijskog tržišta:

- zamjenom određenih stavki aktive (s određenim rokovima dospijeca) za neke druge stavke aktive (s nekim drugim rokovima dospijeca) npr. zamjena dugoročne za kratkoročnu aktivu,
- zamjena stavki pasive s određenim rokovima dospijeca za stavke pasive s drugim rokovima dospijeca npr. zamjena kratkoročne pasive za dugoročnu pasivu,

Banka ne upravlja rizikom kamatne stope korištenjem vanbilansnih pozicija odnosno derivata.

Banka mjeri i ocjenjuje utjecaj kamatnog rizika na ekonomsku vrijednost bankarske knjige korištenjem pojednostavljenog obračuna, odnosno pristupa standardnog kamatnog šoka (200 procentnih/baznih poena) po svim važnijim valutama i za ostale valute ukupno.

Na dan 31.12.2019. godine odnos promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige (standardni kamatni šok od 200 procentnih/baznih poena) i regulatornog kapitala iznosi 2,23%, a što je u okviru dozvoljenih ograničenja (<20%).

Opis	Iznos u 000
Neto ponderisana pozicija po valuti - EVB (FKS+PKS+AKS) - BAM	355
Neto ponderisana pozicija po valuti - EVB (FKS+PKS+AKS) - EUR	288
Neto ponderisana pozicija po valuti - EVB (FKS+PKS+AKS) - USD	0
Neto ponderisana pozicija po valuti - EVB (FKS+PKS+AKS) - CHF	0
Neto ponderisana pozicija po valuti - EVB (FKS+PKS+AKS) - GBP	0
Neto ponderisana pozicija po valuti - EVB (FKS+PKS+AKS) - AUD	0
Neto ponderisana pozicija po valuti - EVB (FKS+PKS+AKS) - CAD	0
Neto ponderisana pozicija po valuti - EVB (FKS+PKS+AKS) - SEK	0
Neto ponderisana pozicija po valuti - EVB (FKS+PKS+AKS) - DKK	0
Neto ponderisana pozicija po valuti - EVB (FKS+PKS+AKS) - KWD	0
Neto ponderisana pozicija po valuti - EVB (FKS+PKS+AKS) - HRK	0
Neto ponderisana pozicija po valuti - EVB (FKS+PKS+AKS) - OSTALO	-16
Promjena ekonomske vrijednosti	627
Regulatorni kapital	28.110
(Promjena ekonomske vrijednosti / Regulatorni kapital)*100	2,23

9. ICAAP i ILAAP

Interni proces procjene adekvatnosti kapitala obuhvata sljedeće faze:

- a) utvrđivanje značajnih rizika,
- b) mjerenje ili procjenu pojedinog rizika i određivanje pripadajućih iznosa internih kapitalnih zahtjeva kao rezultat ICAAP-a,
- c) određivanje ukupnog kapitala kao rezultat ICAAP-a,
- d) upoređivanje regulatornog kapitala i kapitala koji utvrđen kao rezultat ICAAP-a.

Ovaj postupak provodi se najmanje jednom godišnje, a u slučaju značajne promjene profila rizičnosti i češće.

Za svaki od rizika kojem je Banka izložena ili bi mogla biti izložena, minimalno jednom godišnje, provodi se određivanje značajnosti rizika. Nakon utvrđivanja konačne liste svih rizika kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena, određuje se značajnost svakog rizika. Značajni rizici kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u poslovanju utvrđuju se uzimajući u obzir vrstu, obim i složenost aktivnosti i tržišta na kojem Banka posluje, kao i utjecaj vanjskih faktora, a kao izvori informacija koriste se: finansijski izvještaji, regulatorni izvještaji, revizijski izvještaji (interni i eksterni), izvještaji i planovi poslovanja, izvještaji o rizicima, publikacije regulatora i ostale informacije iz okruženja. Svaki od rizika ocjenjuje se s aspekta određenog broja pitanja koja nose vrijednost od 1 do 5. Ukoliko je prosječna ocjena za određeni rizik veća ili jednaka 2,5 rizik se smatra značajnim tj. takvi rizici imaju značajan utjecaj na stabilnost, kapital i zarađivačku sposobnost Banke. Ukoliko je prosječna ocjena manja od 2,5 rizik se ne smatra značajnim tj. takvi rizici imaju mali utjecaj na stabilnost, kapital i zarađivačku sposobnost Banke.

Sljedeći rizici određeni su kao značajni rizici: kreditni rizik - osnovni kreditni rizik, kreditni rizik - koncentracijski rizik, kreditni rizik - valutno inducirani kreditni rizik, tržišni rizik (valutni rizik), kamatni rizik u bankarskoj knjizi, operativni rizik, strateški rizik, reputacioni rizik, rizik profitabilnosti, poslovni rizik i rizik od utjecaja vanjskih faktora.

Određivanje internog kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik ne odstupa od izračuna regulatornog kapitalnog zahtjeva (standardizirani pristup) propisanog važećom Odlukom o izračunavanju kapitala banke.

Određivanje internog kapitalnog zahtjeva za valutni rizik ne odstupa od izračuna regulatornog kapitalnog zahtjeva (množenje zbira ukupne neto otvorene valutne pozicije i neto otvorene pozicije u zlatu sa 12%, ukoliko zbir prelazi 2% regulatornog kapitala) propisanog važećom Odlukom o izračunavanju kapitala banke. Ostale tržišne rizike Banka nema.

Određivanje internog kapitalnog zahtjeva za operativni rizik ne odstupa od izračuna regulatornog kapitalnog zahtjeva (jednostavni pristup-15% trogodišnjeg prosjeka relevantnog pokazatelja) propisanog važećom Odlukom o izračunavanju kapitala banke.

Određivanje internog kapitalnog zahtjeva za kamatni rizik u bankarskoj knjizi izračunava se metodom jednostavnog izračuna promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige u skladu sa važećom Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi.

Određivanje internog kapitalnog zahtjeva za koncentracijski rizik izračunava se utvrđivanjem vrijednosti indeksa sektorske koncentracije i indeksa individualne koncentracije, a zatim se u

zavisnosti od vrijednosti ovih indeksa utvrđuje interni kapitalni zahtjev primjenom odgovarajuće marže na kapitalni zahtjev za kreditni rizik.

Određivanje internog kapitalnog zahtjeva za valutno inducirani kreditni rizik izračunava se tako što se za pozicije sa valutnom klauzulom/u stranoj valuti (bez izloženosti institucijama) dodjeljuje uvećan ponder rizika u odnosu na dodijeljeni ponder u skladu sa propisanim standardiziranim pristupom, a zatim se razlika između ovako dobivenog iznosa i iznosa koji se dobije primjenom propisanih pondera pomnoži sa 12%.

Određivanje internog kapitalnog zahtjeva za ostale značajne rizike (strateški rizik, reputacioni rizik, rizik profitabilnosti, poslovni rizik i rizik od utjecaja vanjskih faktora) izračunava se kao 7,5% od ukupnog regulatornog kapitala. Navedeni postotak je određen s obzirom da prosječna ocjena značajnosti navedenih rizika ne prelaze vrijednost 3 (tri). Ukoliko se prosječna ocjene značajnosti kreće od 3 do 4 koristi se postotak od 10%, odnosno od 15% ako su prosječne ocjene značajnosti veće od 4.

Zbrajanjem internih kapitalnih zahtjeva za rizike za koje je propisana obaveza izračunavanja minimalnih kapitalnih zahtjeva i internih kapitalnih zahtjeva za ostale značajne rizike utvrđuju se ukupni interni kapitalni zahtjevi. Banka održava kapital najmanje u iznosu ukupnih internih kapitalnih zahtjeva, a taj iznos nikada nije manji od ukupnih minimalnih kapitalnih zahtjeva izračunatih u skladu sa regulatornim zahtjevima. Banka upoređuje procjenjeni kapital kao rezultat ICAAP-a i regulatorni kapital, te navodi njihove sličnosti i razlike.

Ključne odrednice upravljanja rizikom likvidnosti i rizikom izvora financiranja definirane su Strategijom upravljanja rizikom likvidnosti banke, kao temeljnim dokumentom u ovom procesu. Osim obaveze periodičnog praćenja usklađenosti sa minimalnim regulatornim i dodatnim interno definiranim zahtjevima u vezi sa rizikom likvidnosti odnosno izvora financiranja, utvrđena je i periodična procjena usklađenosti sa ovim zahtjevima u različitim stresnim scenarijima i u određenim vremenskim periodima.

Politike i procedure za upravljanje rizikom likvidnosti tretiraju procedure izračuna i izvještavanja o pokazateljima likvidnosti, definiraju izvore rizika likvidnosti te proces utvrđivanje koncentracije izvora financiranja i kategorije izvora financiranja sa stanovišta stabilnosti. U svrhe periodičnog kvartalnog provođenja i izvještavanja o testiranju otpornosti na stres detaljno su definirane pretpostavke stresnih scenarija.

Indikatori nepredviđenih slučajeva poremećaja likvidnosti za tri različita nivoa intenziteta sa mjerama za postupanje, dužnostima i odgovornostima zaposlenika definirani su Planom za likvidnost za nepredviđene slučajeve. Testiranje plana provodi se jednom godišnje, a rezultati testiranja određuju potrebu i obim izmjene Plana.

Struktura i primjerenost izvora financiranja Banke u odnosu na poslovni model, strategiju poslovanja i toleranciju izloženosti rizika utvrđuje se i prati u okviru srednjoročnog Plana likvidnosti i plana izvora financiranja, kojim su definirani faktori koji utječu na stabilnosti i dostupnost izvora financiranja, identificiraju rizici izvora financiranja i projiciraju visine pokazatelja likvidnosti (internih i regulatornih) za period obuhvaćen Planom.

Proces izvještavanja o upravljanju rizikom likvidnosti i riziku izvora financiranja zasnovan na detaljnim mjesečnim izvještajima (kvartalno uz uključene rezultate stres testiranja) o poziciji likvidnosti, pojedinačnim dekadnim i dnevnim izvještajima (prema zahtjevima regulatornih organa), osigurava adekvatnu i blagovremenu informiranost internih organa banke i regulatora.

10. Politika naknada

Naknade su svi oblici direktnih ili indirektnih finansijskih i nefinansijskih plaćanja i drugi oblici naknada ili pogodnosti na koje zaposlenici imaju pravo, po osnovu ugovora zaključenih sa Bankom. S obzirom na veličinu Banke ukupna naknada zaposlenika se sastoji samo od fiksne naknade. Banka ne isplaćuje varijabilnu naknadu, kao dio ukupne naknade, svojim zaposlenicima. Naknade zaposlenika utvrđuju se prema vrsti i stupnju složenosti poslova i zadataka, izraženo po stepenima stručne spreme i stepena naučnog znanja. Banka nema zaposlenika čije naknade iznose sto hiljada KM ili više po finansijskoj godini.

Pregled naknada za 2019. godinu

u 000 KM

Kategorija	Neto naknada / plata	Bruto naknada / plata
Nadzorni odbor	19	22
Uprava	145	232
Ključne funkcije	138	215
Ostali zaposlenici	1.027	1.597
Ukupno	1.329	2.066

11. Informacije koje se odnose na bankarsku grupu

Banka nije članica bankarske grupe.

Broj:02-216/20

Datum:10.06.2020. godine

Predsjednik Uprave

Hasan Porčić

PRILOG 1.

Obrazac glavnih karakteristika instrumenata kapitala

Obrazac glavnih karakteristika instrumenata kapitala

1.	Emitent	KIB banka d.d. V. Kladuša
1.1.	Jedinstvena oznaka	BAKIBBR00003
	Tretman u skladu sa propisima	
2.	Priznat na pojedinačnoj / konsolidiranoj osnovi	na pojedinačnoj osnovi
3.	Vrsta instrumenta	redovne obične dionice
4.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u hiljadama KM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja	15.040
5.	Nominalni iznos instrumenta	5.000,00
5.1.	Emisiona cijena	5.000,00
5.2.	Otkupna cijena	NP
6.	Računovodstvena klasifikacija	dionički kapital
7.	Datum izdavanja instrumenta	12.04.1999. 24.03.2001. 28.11.2002.
8.	Instrument sa datumom dospjeća ili instrument bez datuma dospjeća	bez datuma dospjeća
8.1.	Inicijalni datum dospjeća	bez dospjeća
9.	Opcija kupovine od strane emitenta uz prethodno odobrenje nadl. tijela	ne
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uslovni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupna vrijednost	NP
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo)	NP
	Kuponi/dividende	
10.	Fiksna ili promjenjiva dividenda/kupon	promjenjiva
11.	Kuponska stopa i povezani indeksi	NP
12.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	NP
13.1.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa vremenom isplate dividendi/kupona	puno diskreciono pravo
13.2.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	puno diskreciono pravo
14.	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih poticaja za otkup	ne
15.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	nekumulativni
16.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	nekonvertibilan
17.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije	NP
18.	Ako je konvertibilan djelimično ili u cijelosti	NP
19.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije	NP
20.	Ako je konvertibilna, obavezna ili dobrovoljna konverzija	NP
21.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje	NP
22.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje	NP
23.	Mogućnost smanjenja vrijednosti	da
24.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrijednosti	zakonski pristup
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelimično ili u cijelosti	djelomično/u cijelosti
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	trajno/privremeno
27.	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja	zakonski pristup
28.	Vrsta instrumenta koji će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta	NP
29.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	NP
30.	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike	NP